
**POLITICA DE CONTABILITATE
A BC “PROCREDIT BANK” S.A.
PENTRU ANUL 2024**

IANUARIE 2024

Domeniul funcțional de organizare:	Departament Finanțe
Regulament:	Politica de contabilitate a BC „ProCredit Bank” SA pentru anul 2024
Responsabil:	Contabil-șef
Nivel de acces:	Informație cu acces public
Limba originală:	Română
Utilizatorii documentului:	<ul style="list-style-type: none"> • Comitetul de Conducere • Șefi Departamente/Specialiști Superiori • Secția Trezorerie • Departament Finanțe

REVIZURE			
Versiune	Data aprobării de către Consiliul Băncii	Data intrării în vigoare	Conținutul modificării
1.0	11.12.14	01.01.15	Implementare
2.0	16.11.15	01.01.16	Modificare: redactare punct 7 Imobilizari Corporale
3.0	14.11.16	01.01.17	Modificare Capitolul II
4.0	19.12.17	01.01.18	Versiune nouă
5.0	21.12.18	01.01.19	Versiune modificată
6.0	19.12.19	01.01.20	Redacție nouă
7.0	22.12.20	01.01.21	Pe parcursul întregului text a fost substituit cuvântul „intreprindere,” în „entitate,” Completat alineatul 2 din punctul 1) al compartimentului 4.8. Prezentare generală a noului model de depreciere cu coeficientul InterpolationWeight (greutatea interpolarea care ia în calcul numărul de zile ramase pînă la maturitatea activului) Compartimentul 4.8. Prezentare generală a noului model de depreciere a fost completat cu pp 4) și 5) deprecierea altor active financiare
8.0	30.12.21	01.01.22	Revizuita și fără modificări
9.0	29.12.22	01.01.2023	Compartimentul I p.4 a fost completat cu alineatul (3) și compartimentul II p.4.1 a fost completat cu alineatul (8)

10.0	27.12.23	01.01.24	<p>In Compartimentul II Polici contabile, modificari in estimarile contabile si erori,</p> <ul style="list-style-type: none"> - in punctul 4. Corectarea erorilor a fost inclus un alineat nou 4) <i>Corectarea erorilor comise în perioadele de gestiune precedente nu determină modificarea și prezentarea repetată a situațiilor financiare ale anilor precedenți, precum și nu cere corectarea informațiilor comparative prezentate în situațiile financiare ale perioadei de gestiune curente. În cazul erorii semnificative, informațiile comparative corectate prin aplicarea retroactivă se prezintă în nota explicativă la situațiile financiare, dacă efectul aplicării retroactive este semnificativ.</i> - din punctul 4.1 Numerar si echivalente de numerar a fost eliminat p. 8 Valori mobiliare deoarece ele reprezinta instrumente financiare care sunt descrise in compartim. 4.2 Instrumente financiare - In punctul 4.4 Clasificarea activelor și datoriilor financiare la punctul 2) a fost inclus un alineat nou privind clasificarea la nivel de portofoliu si nu la nivel de banca <i>Clasificarea nu poate fi determinată la nivel de bancă, ci la nivelul unui portofoliu de titluri de investiții. Bancă are voie să definească portofolii cu modele de afaceri diferite si poate deține un portofoliu de titluri de investiții ca „deținute pentru a colecta” și un alt portofoliu de titluri de investiții ca „deținute pentru a colecta si vinde.</i> - In punctul 4.14. Active pe termen lung deținute pentru vânzare și investiții în imobilizări corporale Punctul 3. Imobilizari corporale p 5) au fost modificat durata de functionare de la 5-7ani la 5 ani si norma anuala a amortizarii pt Mijloace de transport de la 14-20 % la 20% tinind cont de prevederile manualului de contabilitate de la PCH. - in punctul 14. Costuri ale pensiilor și beneficii ale angajaților a fost redactat p.2) in sensul ca Asigurarea obligatorie de asistenta medicala nu se va reflecta la cheltuielile bancii dar la decontari cu bugetul la momentul platii salariului.
------	----------	----------	---

CUPRINS:

I. Informații generale	5
1. Baza elaborării, domeniul de aplicare și obiectivul	5
2. Principiile de contabilitate	5
3. Exercițiul financiar	6
4. Situațiile financiare	6
5. Cerințe generale aferente elementelor rapoartelor financiare	7
5.1 Recunoașterea elementelor financiare.....	7
5.2 Compensarea elementelor rapoartelor financiare	7
5.3. Auditul extern.....	8
II. Politici contabile, modificări în estimările contabile și erori	8
1. Modificări ale politicilor contabile.....	8
2. Modificări în estimările contabile	8
3. Corectarea erorilor.....	9
4. Politici contabile aplicate de Bancă.....	9
4.1. Numerar și echivalente de numerar	9
4.2 Instrumente financiare	10
4.3. Recunoașterea inițială a instrumentelor financiare	11
4.4 Clasificarea activelor și datoriilor financiare	11
4.5. Instrumente de capital	13
4.6. Evaluarea ulterioară a activelor și obligațiilor financiare	13
4.7. Deprecierea instrumentelor financiare	13
4.8. Prezentare generală a noului model de depreciere.....	14
4.9. Reclasificarea instrumentelor financiare	15
4.10. Derecunoașterea activelor și datoriilor financiare.....	15
4.11. Instrumente financiare derivate.....	15
4.12. Depozite și Împrumuturi	16
4.13. Evidența operațiunilor în valută străină	16
4.14. Active pe termen lung deținute pentru vânzare și investiții în imobilizări corporale....	16
5. Deprecierea imobilizărilor corporale și necorporale.....	19
6. Evidență stocurilor de mărfuri și materiale	20
7. Evidență activelor preluate în posesie în schimbul rambursării creditelor.....	20
8. Creanțe - alți debitori	20
9. Contracte de Leasing.....	21
10. Contracte de garanții financiare.....	22
11. Datorii subordonate.....	23
12. Recunoașterea veniturilor și cheltuielilor	23
13. Impozit pe profit	23
14. Datorii și active contingente	24
15. Costuri ale pensiilor și beneficii ale angajaților	24
16. Dividende.....	24
17. Capitalul propriu.....	24
18. Părți afiliate	24
19. Evenimentele ulterioare datei bilanțului.....	24

I. Informații generale

1. Baza elaborării, domeniul de aplicare și obiectivul

- 1) Politicile contabile ale BC “ProCredit Bank” S.A (în continuare Banca) se elaborează pentru fiecare an gestionar de către Departamentul Finanțe în conformitate cu Standardele de contabilitate și standardele Internaționale de Raportare Financiară (SIRF) și se aprobă de către Consiliul de Administrație al Băncii.
- 2) Prevederile acestui act normativ se aplică la ținerea evidenței contabile și perfectarea rapoartelor financiare conform SIRF pentru organele de resort din Republica Moldova pentru prezentare către entitatea mamă ProCredit Holding AG & Co. KGaA (în continuare PCH) și alți utilizatori ai acestor rapoarte.
- 3) Politicile contabile ale Băncii reprezintă principiile, bazele, convențiile, regulile și practicile specifice aplicate de Bancă la ținerea contabilității, întocmirea și prezentarea situațiilor financiare în conformitate cu SIC (Standardele internaționale de contabilitate) și SIRF (Standardele internaționale de raportare financiară).
- 4) Utilizarea SIRF îi va permite Băncii să comunice într-un limbaj contabil internațional, general recunoscut și înțeles de investitori, să conducă la creșterea încrederii investitorilor interni și internaționali în informațiile contabile și implicit la atragerea investițiilor de capital.

2. Principiile de contabilitate

Politicile contabile aplicate de Bancă se bazează pe principii și convenții de bază:

- **Principiul continuității activității** – presupune că o entitate va continua să existe o perioadă suficientă de timp pentru a-și îndeplini obiectivele și angajamentele și nu își va lichida activitatea într-un viitor previzibil. În conformitate cu principiul continuității activității, contabilii presupun că afacerea va funcționa un timp suficient pentru a utiliza resursele existente în scopul atingerii scopului său.
- **Principiul prudenței**, presupune că valoarea oricărui element trebuie să includă următoarele aspecte:
 - a) se vor lua în considerare numai profiturile (veniturile, finanțările) recunoscute până la data încheierii exercițiului financiar;
 - b) Se va ține seama de toate obligațiile previzibile și de pierderile potențiale care au luat naștere în cursul exercițiului financiar încheiat sau pe parcursul unui exercițiu anterior, chiar dacă asemenea obligații sau pierderi apar între data încheierii exercițiului și data întocmirii bilanțului;
 - c) Se va ține seama de toate ajustările de valoare datorate depreciilor, chiar dacă rezultatul exercițiului financiar este profit sau pierdere;
 - d) Conform acestui principiu nu este admisă supraevaluarea elementelor de activ și a veniturilor, respectiv subevaluarea elementelor de pasiv și a cheltuielilor, ținând cont de depreciile, riscurile și pierderile posibile generate de desfășurarea activității exercițiului curent sau anterior.
- **Principiul costului** – din punctul de vedere al contabilului, termenul „cost” se referă la suma cheltuită (în numerar sau echivalentul său) pentru procurarea inițială a bunului, indiferent de faptul dacă procurarea a avut loc acum sau cu 3 ani în urmă. Suma păstrată în registrele contabile este costul istoric și nu suma de bani obținută, dacă bunul ar fi vândut în prezent.
- **Principiul intangibilității** se referă la faptul că bilanțul de deschidere al unui exercițiu trebuie să corespundă cu bilanțul de închidere al exercițiului precedent, cu excepția corecțiilor impuse de aplicarea SIC 8 „Politici contabile, modificări în estimările contabile și erori”.
- **Principiul prevalenței economicului asupra juridicului** - presupune că informațiile prezentate în situațiile financiare trebuie să reflecte realitatea economică a evenimentelor și tranzacțiilor, nu numai forma lor juridică.
- **Conservatism** – presupune că în cazul în care există două alternative, contabilul va alege cea care va avea drept rezultat o sumă mai mică a veniturilor/activelor sau cea mai mare sumă a cheltuielilor/datoriilor. Acest principiu este util pentru depistarea pierderilor și nu pentru supraevaluarea câștigurilor. În același timp, acest principiu solicită înregistrarea (recunoașterea) cheltuielilor și datoriilor cât mai devreme posibil, iar a veniturilor doar după realizarea sau asigurarea lor.

- **Principiul angajamentelor** – presupune că efectele tranzacțiilor și ale altor evenimente sunt recunoscute atunci când tranzacțiile și evenimentele se produc (și nu pe măsură ce trezoreria sau echivalentul său este încasat sau plătit) și sunt înregistrate în contabilitate și raportate în situațiile financiare ale perioadelor aferente, veniturile și cheltuielile sunt luate în calcul atunci când sunt realizate și nu atunci când banii sunt primiți sau achitați.
- **Principiul obiectivității** – presupune că informația contabilă se bazează pe cele mai sigure date disponibile. Datele sigure sunt verificabile. Ele pot fi confirmate de orice observator independent.
- **Principiul consecvenței** – presupune că odată ce este adoptată o metodă contabilă, ea urmează a fi respectată cu consecvență de la o perioadă contabilă la alta. Dacă, din anumite motive, metoda contabilă este modificată, în câmpul de note se va menționa modificarea și explicația efectelor sale asupra posturilor din situațiile financiare.

3. Exercițiul financiar

- 1) Exercițiul financiar pentru Bancă începe la 01 ianuarie și se încheie la 31 decembrie anul de gestiune și include toate operațiunile efectuate de Bancă în perioada respectivă.
- 2) Toate datele efective care reflectă rezultatele financiare și economice ale activității Băncii pe parcursul anului financiar sunt incluse în Raportul financiar pentru anul gestionar.

4. Situațiile financiare

- 1) Situațiile financiare ale Băncii perfectate conform SIFR se întocmesc pentru același an de raportare ca și ale entității mamă PCH, fiind utilizate politici de contabilitate similare.
- 2) Banca întocmește un set complet de situații financiare conform SIFR ce includ:
 - a) situație a poziției financiare la sfârșitul perioadei (bilanțul contabil);
 - b) situație a rezultatului global pe perioadă (contul de profit și pierdere);
 - c) situație a modificărilor din capitalurile proprii pe perioadă;
 - d) situație a fluxurilor de trezorerie pe perioadă (fluxul mijloacelor bănești);
 - e) notele la situațiile financiare anuale care cuprind un rezumat al politicilor contabile semnificative și alte note explicative.
- 3) Pe lângă Situațiile financiare anuale Banca întocmește Raportul Conducerii care conține o prezentare fidelă a poziției Băncii, dezvoltării și performanței activităților și prezintă o analiză corelată cu dimensiunea și complexitatea activităților desfășurate, inclusiv o declarație nefinanciară și un capitol separat privind guvernanta corporativă.
Banca perfectează situații financiare FINREP, COREP și situații/rapoarte în scopuri prudențiale în conformitate cu cerințele Băncii Naționale a Moldovei.
Situațiile financiare și situațiile / rapoartele în scopuri prudențiale sunt dezvoltate utilizatorilor conform reglementărilor Băncii Naționale a Moldovei.

Banca de asemenea întocmește pachetul de raportare lunar „Reporting Package” pe care-l transmite către ProCredit Holding (Group Accounting) pentru includerea în setul de situații financiare consolidate la nivel de Grup.

La raportarea către PCH banca se conduce în mod obligatoriu de:

- Politica contabilă a PCH care este aprobată anual de către Consiliul de al PCH care include estimările și ipotezele necesare în conformitate cu IFRS și de
- Manualul de Contabilitate al Grupului care este elaborat și actualizat la necesitate de către PCH în conformitate cu IFRS în care sunt dezvoltate standardele și regulile care trebuie aplicate de către toate entitățile din grup în procesul de mapare a conturilor contabile și dezvoltare a soldurilor acestora în Reporting Package și de Planul de conturi definit și actualizat de către PCH.

- 4) Responsabilitatea pentru ținerea contabilității și întocmirea situațiilor financiare și rapoartelor prudentiale o poartă Comitetul de Conducere al Băncii.
Situațiile financiare sunt semnate de către Președintele/Membrul Comitetului de Conducere și de către contabilul șef/contabilul șef adjunct al Băncii.
Pentru ținerea contabilității, Banca utilizează Planul de conturi elaborat și aprobat de către BNM.
- 5) Situațiile financiare sunt întocmite în baza convenției costului istoric, cu excepția activelor financiare clasificate în categoria la valoarea justă prin contul de profit și pierdere și activelor financiare disponibile pentru vânzare, care sunt evaluate la valoarea justă.
- 6) Utilizatorii situațiilor financiare sunt:
 - acționarii Băncii, membrii Consiliului Băncii, managerii și salariații Băncii
 - Banca Națională a Moldovei, auditul intern și extern
 - investitorii, creditorii (actuali și potențiali), clienții, furnizorii, publicul.

5. Cerințe generale aferente elementelor rapoartelor financiare

5.1 Recunoașterea elementelor financiare

Recunoașterea reprezintă un proces de includere în situațiile financiare sau rezultatului global a unui element ce implică următoarele criterii de recunoaștere:

- a) este probabil ca orice beneficiu economic viitor aferent elementului să intre sau să iasă în sau din Bancă și
 - b) costul sau valoarea elementului poate fi evaluat în mod credibil.
- Ținând cont de criteriul general de recunoaștere:
- a) *Un activ* este recunoscut în bilanț în momentul în care este probabilă realizarea unui beneficiu economic viitor de către Bancă și activul are un cost care poate fi evaluat credibil.
 - b) *O datorie* este recunoscută în bilanț atunci când este probabil că o ieșire de resurse va rezulta din decontarea unei obligații prezente și când valoarea la care se va realiza această decontare poate fi evaluată în mod credibil.
 - c) *Veniturile* sunt recunoscute în situația rezultatului global atunci când a avut loc o creștere a beneficiilor economice viitoare aferente creșterii unui activ sau diminuării unei datorii, iar acestea pot fi evaluate credibil.
 - d) *Cheltuielile* sunt recunoscute în situația rezultatului global atunci când a avut loc o reducere a beneficiilor economice viitoare aferentă diminuării unui activ sau creșterii unei datorii, iar această reducere poate fi evaluată credibil, sau atunci când este direct asociată unui venit (principiul corelației).

5.2 Compensarea elementelor rapoartelor financiare

- 1) Banca nu va compensa activele și datoriile sau veniturile și cheltuielile, cu excepția cazului în care compensarea este prevăzută sau permisă de un Standard sau o interpretare.
- 2) Veniturile și cheltuielile pot fi compensate numai atunci când:
 - a) un Standard sau o interpretare permit asemenea compensare, sau
 - b) profiturile și pierderile apar într-un grup de tranzacții similare și nu sunt semnificative.
- 3) Un activ financiar și o datorie financiară pot fi compensate, iar valoarea neta va fi prezentă în bilanț atunci și numai atunci când Banca:
 - a) în mod curent are dreptul legal de a compensa valorile recunoscute, și
 - b) intenționează fie să le deconteze pe o bază netă, fie să realizeze activul și să stingă obligația simultan.

5.3. Auditul extern

- 1) Situațiile financiare și rapoartele prudențiale ale Băncii se supun unui audit extern, care se exercită de către compania de audit, aprobată de către BNM, care auditează corectitudinea aplicării SIRF și procedeele de evidență.
- 2) Suplimentar la auditul Situațiilor financiare și rapoartelor prudențiale Banca va fi supusă auditului în alte scopuri în cazul când BNM stabilește astfel de audit prin acte normative.
- 3) Rezultatele auditului extern se aduc la cunoștința Consiliului Băncii, Adunării Generale a Acționarilor, precum și Băncii Naționale a Moldovei conform cerințelor stabilite prin lege.
- 4) Compania de audit informează Banca Națională a Moldovei despre orice acțiune frauduloasă comisă de funcționarii Băncii, precum și despre orice neregulă admisă în administrarea și efectuarea operațiunilor care ar putea conduce la pierderi materiale pentru Bancă.

II. Politici contabile, modificări în estimările contabile și erori

1. Modificări ale politicilor contabile

- 1) Banca va modifica o politică contabilă doar dacă modificarea:
 - a) este cerută de un Standard sau de o Interpretare, sau
 - b) conduce spre rapoarte financiare care oferă informații credibile și mai relevante cu privire la efectele tranzacțiilor, altor evenimente sau condiții asupra poziției financiare, performanțelor financiare sau fluxurilor de mijloace bănești ale Băncii.
- 2) Aplicarea unei politici contabile pentru tranzacții sau evenimente ce nu au existat anterior, nu se consideră a fi modificare a politicii contabile.
- 3) Dacă o modificare a politicii contabile este cerută de un nou Standard sau Interpretare, modificarea se va contabiliza în conformitate cu prevederile tranzitorii ale noului Standard sau Interpretării. În cazul în care noul Standard sau Interpretare nu include prevederi tranzitorii, atunci modificarea în politica contabilă va fi aplicată retroactiv.
- 4) Aplicarea retroactivă înseamnă ajustarea soldului inițial al fiecărui element component afectat al capitalului propriu pentru cea mai îndepărtată perioadă prezentată, precum și alte valori comparative prezentate pentru fiecare perioadă anterioară, ca și cum noua politică contabilă ar fi fost aplicată întotdeauna.
- 5) Când sunt imposibile de determinat efectele modificării politicii contabile privind informația comparativă pentru una sau mai multe perioade anterioare, Banca aplică noua politică contabilă activelor și datoriilor ca de la începutul celei mai îndepărtate perioade pentru care aplicarea retroactivă este posibilă, care poate să fie perioada curentă, și efectuează ajustările corespunzătoare soldurilor inițiale ale fiecărui element component afectat al capitalului propriu pentru acea perioadă.
- 6) Când la începutul perioadei curente este imposibil de determinat efectul cumulativ al aplicării noilor politici contabile tuturor perioadelor anterioare, Banca ajustează informația comparativă pentru a aplica noile politici contabile prospectiv de la cea mai îndepărtată dată posibilă.

2. Modificări în estimările contabile

- 1) Efectul modificării unei estimări contabile se recunoaște prospectiv prin includerea ei în profitul sau pierderea:
 - a) perioadei în care are loc modificarea, dacă aceasta afectează doar perioada respectivă, sau
 - b) perioadei în care are loc modificarea și a perioadelor viitoare, dacă modificarea are efect și asupra acestora.
- 2) Totodată, dacă o modificare în estimările contabile conduce spre modificări ale activelor și datoriilor, sau a elementelor din capitalul propriu, aceasta se va recunoaște prin ajustarea elementelor conexe de active, datorii și capital propriu în perioada modificării.

3. Corectarea erorilor

- 1) Banca corectează retroactiv erorile semnificative ale perioadei anterioare în primul set de rapoarte financiare după descoperirea acestora prin:
 - a) ajustarea valorilor comparative pentru perioadele anterioare în care a apărut eroarea, sau
 - b) dacă eroarea a apărut înainte de cea mai îndepărtată perioadă anterioară, ajustarea soldurilor inițiale ale activelor, datoriilor și capitalului propriu pentru cea mai îndepărtată perioadă.
- 2) Când sunt imposibil de determinat efectele erorii privind informația comparativă pentru una sau mai multe perioade anterioare, Banca ajustează soldurile inițiale ale activelor, datoriilor și capitalului propriu pentru cea mai îndepărtată perioadă pentru care ajustarea retroactivă este posibilă.
- 3) Când la începutul perioadei curente este imposibil de determinat efectul cumulat al unei erori asupra tuturor perioadelor anterioare, Banca ajustează informația comparativă pentru a corecta eroarea prospectiv începând cu cea mai îndepărtată dată posibilă.
- 4) Corectarea erorilor comise în perioadele de gestiune precedente nu determină modificarea și prezentarea repetată a situațiilor financiare ale anilor precedenți, precum și nu cere corectarea informațiilor comparative prezentate în situațiile financiare ale perioadei de gestiune curente. În cazul erorii semnificative, informațiile comparative corectate prin aplicarea retroactivă se prezintă în nota explicativă la situațiile financiare, dacă efectul aplicării retroactive este semnificativ.

4. Politici contabile aplicate de Bancă

4.1. Numerar și echivalente de numerar

- 1) Mijloacele bănești în numerar și echivalente de numerar reprezintă investițiile financiare pe termen scurt și extrem de lichide, care pot fi ușor convertite în sume determinate de mijloace bănești, al căror risc de schimbare a valorii este neînsemnat.
- 2) În scopurile bilanțului, numerarul și echivalente de numerar vor include numerarul și mijloacele bănești deținute/plasate la Banca Națională a Moldovei (BNM), conturile Nostro în bănci, mijloacele plasate în alte bănci, mijloacele bănești în tranzit cu o scadență mai mică de 90 zile și mijloacele bănești în bancomate.
În general, toate pozițiile de numerar și echivalentele de numerar apar la valoarea nominală.
- 3) În scopurile raportului privind fluxul mijloacelor bănești, numerarul și soldurile la Banca Națională vor include soldurile cu scadență mai mică de trei luni din data achiziției, inclusiv:
 - numerar și solduri nerestricționate la Banca Națională,
 - titluri de valoare negajate și alte titluri de valoare eligibile pentru refinanțare la Banca Națională,
 - împrumuturi și avansuri acordate băncilor,
 - sume datorate de alte bănci cu o scadență inițială mai mică de trei luni.
- 4) Fluxul mijloacelor bănești se reflectă în bilanțul contabil al Băncii în momentul primirii de către Bancă a mijloacelor în numerar și prin virament și în momentul utilizării lor în dependență de tipul de activitate:
 - a) operațională;
 - b) investițională;
 - c) financiară.
- 5) **Activitatea operațională** reprezintă rezultatul operațiunilor bancare și altor evenimente, așa ca:
 - a) Încasarea/plata dobânzilor și comisioanelor;
 - b) recuperarea creditelor anterior trecute la scăderi din contul reducerilor pentru pierderi la credite;
 - c) încasări din alte venituri;
 - d) plăți privind salariații, inclusiv la cererea salariaților, plata contribuțiilor pentru asigurarea socială, a impozitului pe venit;
 - e) plăți privind furnizorii și antreprenorii, inclusiv pentru mărfurile și serviciile prestate;
 - f) majorarea (diminuarea) activelor, inclusiv plasări la bănci, depozite și rezervele obligatorii plasate în BNM, credite pe termen scurt acordate băncilor și clienților, achiziționarea (vânzarea) valorilor mobiliare pentru vânzare și alte active;

- g) majorarea (diminuarea) obligațiunilor (inclusiv depozite primite de la clienți și de la bănci, împrumuturi pe termen scurt obținute de la bănci și alte obligațiuni);
- h) plățile impozitului pe venit, care influențează la formarea profitului (pierderilor) și este indicatorul principal al suficienței mijloacelor bănești de care dispune Banca fără a recurge la surse externe de finanțare pentru:
 - i. achitarea creditelor;
 - ii. finanțarea activității sale de bază;
 - iii. efectuarea investițiilor.

6) Activitatea investițională reprezintă activitatea de procurare și ieșire a activelor pe termen lung, precum și alte investiții și include:

- a) acordarea creditelor clienței (creditele pe termen lung acordate băncilor și clienței, inclusiv leasingul);
- b) achiziționarea (vânzarea inclusiv tranzacții REPO) valorilor mobiliare investiționale (inclusiv cota de participare în activitatea altor entități) este dezvaluită în Recomandări contabile aferente instrumentelor financiare;
- c) achiziționarea (vânzarea) activelor materiale (inclusiv capitalizarea cheltuielilor pentru modernizarea și dotarea activelor);
- d) achiziționarea (vânzarea) activelor nemateriale (inclusiv capitalizarea cheltuielilor pentru modernizarea și dotarea activelor);
- e) încasarea dividendelor;
- f) încasarea dobânzilor (numai cele obținute din activitatea investițională);
- g) investiții în părți legate (inclusiv entități-fiice și organizații asociate);
- h) achiziționarea (vânzarea) filialelor și a altor întreprinderi.

7) Activitatea financiară reprezintă activitatea care conduce la modificarea volumului și conținutului capitalului social și a mijloacelor împrumutate pe termen lung și include:

- a) emiterea (răscumpărarea) acțiunilor și a altor valori mobiliare proprii;
- b) primirea (rambursarea) împrumuturilor pe termen lung (inclusiv leasingul financiar);
- c) obținerea (achitarea) datorii subordonate;
- d) plata dividendelor;
- e) plata dobânzilor (provenite din activitatea financiară).

4.2 Instrumente financiare

Standarde IFRS relevante:

IAS 32 - Instrumente financiare

IFRS 7 - Instrumente financiare

IFRS 9 - Instrumente financiare

IFRS 13 - Evaluarea valorii juste

Definiții aferente instrumentelor financiare

Un instrument financiar reprezintă orice contract care generează simultan un activ financiar pentru o entitate și o datorie financiară sau un instrument de capitaluri proprii pentru o altă entitate.

Un activ financiar este orice activ care reprezintă: numerar; instrumente de capitaluri proprii emise de o altă entitate; dreptul contractual de a primi numerar sau alt activ financiar sau de a schimba active sau datorii financiare în condiții potențial favorabile pentru entitate; anumite contracte decontate în instrumente de capitaluri proprii ale entității.

O datorie financiară este orice datorie care reprezintă: obligația contractuală de a livra numerar sau alt activ financiar sau de a schimba active sau datorii financiare în condiții potențial nefavorabile pentru entitate; anumite contracte decontate în instrumente de capitaluri proprii ale entității.

Altfel spus, în categoria instrumentelor financiare se includ:

- soldurile în bancile centrale, împrumuturile și avansuri către bănci (plasamentele),

- acțiuni, obligațiuni, valori mobiliare de stat,
- împrumuturi acordate,
- împrumuturi obținute,
- interese de participare etc .

4.3. Recunoașterea inițială a instrumentelor financiare

- 1) Activele și datoriile financiare sunt recunoscute la data la care Banca devine parte contractuală la condițiile respectivelor instrumente, sunt clasificate în categorii specifice SIFR 9 și determină tratamentul contabil și regulile de recunoaștere aplicabile acestuia.
- 2) Activele și datoriile financiare sunt evaluate la momentul recunoașterii inițiale la valoarea justă plus costurile de tranzacționare direct atribuibile, cu excepția investițiilor în acțiuni a căror valoare justă nu a putut fi determinată în mod credibil și care sunt recunoscute inițial la cost.
- 3) Valoarea justă conform SIFR 9 este determinată ca fiind prețul care ar fi încasat pentru vânzarea unui activ sau plătit pentru transferul unei datorii într-o tranzacție reglementată între participanții de pe piață, la data evaluării (analogic definiției din SIFR 13 Evaluarea la valoarea justă).
- 4) Valoarea justă se bazează, în primul rând, pe prețurile existente pe piață, deoarece ele reflectă evaluarea pieței în ceea ce privește:
 - a) valoarea actualizată a fluxurilor viitoare de trezorerie încorporate într-un element (calculată prin intermediul ratelor curente ale dobânzii),
 - b) riscul ca suma sau oportunitatea acestor fluxuri să difere față de așteptări.
- 5) Ținând cont de dificultățile întâmpinate în calcularea valorii juste a fost propusă o ierarhie a valorii juste.
 - a) Piața activă – existența prețurilor cotate pe piața activă reprezintă cea mai bună dovadă a valorii juste.
 - b) Piețe inactive – tehnicile de evaluare, cum ar fi:
 - i. tranzacții de piață recente,
 - ii. fluxuri de trezorerie actualizate,
 - iii. modele de evaluare a opțiunilor.
 - c) Piețe inactive instrumente de capital propriu. În mod normal, valoarea justă a unui asemenea instrument, obținut de la un terț, se poate determina de o manieră credibilă. Totuși, în situația în care nu se pot face estimări rezonabile ale acesteia, banca le va evalua la cost minus deprecierea.

4.4 Clasificarea activelor și datoriilor financiare

- 1) Banca va clasifica toate instrumentele financiare pe baza următoarelor două teste:
 - **Modelul de afaceri al băncii pentru gestionarea activelor financiare** – obiectivul căreia este de a păstra activul financiar pentru a colecta fluxurile de numerar contractuale (mai degrabă decât să-și vândă instrumentul înainte de scadența contractuală pentru a realiza ajustări la valoarea justă). **și**
 - **Fluxul de numerar contractual** - Termenii contractuali ai activelor financiare sporesc la date specificate fluxurile de numerar care sunt exclusiv plăți de rambursare a capitalului și dobânzii pentru capitalul nerambursat.
- 2) Banca va evalua modelul său de afaceri în fiecare perioadă de raportare pentru a determina dacă au avut loc schimbări în modelul de afaceri din perioada precedentă.

Clasificarea nu poate fi determinată la nivel de bancă, ci la nivelul unui portofoliu de titluri de investiții. Bancă are voie să definească portofolii cu modele de afaceri diferite și poate deține un portofoliu de titluri de investiții ca „deținute pentru a colecta” și un alt portofoliu de titluri de investiții ca „deținute pentru a colecta și vinde”.
- 3) În activitatea sa Banca va clasifica instrumentele sale financiare după două modele de afaceri:
 - a. **Modelul de afaceri, deținut pentru colectare a fluxurilor de numerar (Hold to collect)**

În cazul în care instrumentele financiare sunt deținute de bancă în cadrul unui model de afaceri al cărei obiectiv este deținerea pentru colectarea fluxurilor de numerar contractuale, sunt clasificate în modelul de afaceri "Hold to collect".

b. Modelul de afaceri, deținut pentru colectare a fluxurilor de numerar și vânzare (Hold to collect and sell)_Instrumentele financiare care sunt deținute în cadrul unui model de afaceri al cărei obiectiv este atins prin colectare contractuală de fluxuri de numerar și tranzacționare, sunt clasificate în modelul de afaceri „Hold to collect and sell”.

Următoarele activități sunt coerente cu modelul de afaceri "Hold to collect and sell":

- Administrarea de zi cu zi a lichidităților;
- Menținerea unui interes în obținerea dobânzii;
- Combinarea maturității activelor financiare cu maturitatea datoriilor financiare ce au finanțat acele active.

4) Pe baza criteriilor de mai sus, banca va clasifica toate instrumentele financiare în una din următoarele trei categorii de evaluare:

a) Costul amortizat (CA);

b) Valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global VJAERG (instrumente de creanță);

c) Valoarea justă prin profit și pierdere VJPP.

a) Costul amortizat (CA);

Un activ financiar este clasificat de către bancă la cost amortizat, excepție fiind doar în cazul în care inițial este recunoscut la VJPP, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

- activul financiar este deținut de către bancă în cadrul unui model de afaceri a cărui obiectiv este pentru a colecta fluxuri de numerar;
- termenii contractuali ai activului financiar generează, la anumite date, fluxuri de trezorerie care sunt exclusiv plăți ale principalului și ale dobânzii aferente valorii principalului datorat.

Activele financiare ce nu îndeplinesc a doua condiție, ulterior sunt evaluate conform VJPP, cu excepția investițiilor în instrumentele de capital care nu sunt deținute pentru tranzacționare și care sunt recunoscute inițial la VJAERG.

b) Clasificare la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global (VJAERG)

Banca recunoaște un activ financiar la VJAERG, excepție fiind doar în cazul în care inițial este recunoscut la VJPP, dacă sunt îndeplinite ambele condiții de mai jos:

- Activul financiar este deținut de către bancă în cadrul unui model de afaceri a cărui obiectiv este de colectare contractuală a fluxurilor de numerar și din vânzarea activului financiar.
- Clauzele contractuale ale activului financiar emit fluxuri de numerar care sunt SPPI (plăți de principal și dobânzi aferente soldului restant).

Activele financiare clasificare la VJAERG se împart în două subcategorii:

- investițiile în instrumente de capital recunoscute inițial la VJAERG, și
- care nu sunt deținute nici pentru tranzacționare nici nu îndeplinesc condițiile SIRF 3 Combinații de business.

c) Clasificarea la valoarea justă prin profit și pierdere (VJPP)

Orice activ financiar care eșuează testul privind fluxul de numerar contractual caracteristic SIRF 9 și nu este evaluat la Cost amortizat sau VJAERG, este inițial evaluat de către banca la VJPP (excepție fiind investițiile în instrumentele de capital evaluate la VJAERG).

De asemenea, activele financiare care nu corespund modelului de afaceri privind deținerea pentru colectarea de flux de numerar și vânzarea ulterioară a acestora, sunt evaluate de către bancă la VJPP.

Un activ financiar poate fi considerat ca deținut pentru vânzare dacă:

- Este procurat în principal cu scopul de a-l vinde în cel mai scurt timp;
- La recunoașterea inițială face parte dintr-un portofoliu de instrumente financiare distincte care sunt gestionate împreună și pentru care există dovezi de obținere a profitului; sau

- Activul reprezintă un derivativ (excepție fiind derivatele care sunt contracte de garanții financiare sau desemnate ca instrumente de acoperire „hedging instruments”).

4.5. Instrumente de capital

În general, instrumentele de capital sunt clasificate în categoria de evaluare la VJPP. Cu toate acestea, banca poate să recunoască inițial un instrument de capital la VJAERG.

4.6. Evaluarea ulterioară a activelor și obligațiilor financiare

- 1) După recunoașterea inițială, Banca trebuie să evalueze un activ financiar la valoarea justă sau la costul amortizat. Banca trebuie să aplice dispozițiile privind deprecierea activelor financiare evaluate la costul amortizat.
- 2) După recunoașterea inițială, Banca va evalua la costul amortizat, utilizând metoda dobânzii efective, toate datoriile financiare, cu excepția:
 - a) datoriilor financiare evaluate la valoarea justă în contul de profit și pierdere. Astfel de datorii, inclusiv instrumentele derivate care sunt datorii, vor fi evaluate la valoarea justă, cu excepția unei datorii derivate care este legată de, și trebuie decontată prin, livrarea unui instrument necotat a cărui valoare justă nu poate fi evaluată credibil, și care va fi evaluată la cost;
 - b) datoriilor financiare care apar atunci când un transfer al unui activ financiar nu se califică pentru a fi derecunoscut sau este contabilizat utilizând abordarea implicării continue;
 - c) contractelor de garanții financiare, angajamente pentru furnizarea unui împrumut la o rată a dobânzii sub valoarea pieței. După recunoașterea inițială, emitentul unui astfel de contract îl va evalua la cea mai mare valoare dintre:
 - i. valoarea determinată în conformitate cu SIC 37 *Provizioane, datorii contingente și active contingente*; și
 - ii. valoarea recunoscută inițial minus, acolo unde este cazul, amortizarea cumulată recunoscută în conformitate cu SIC 18 *Venituri*.

4.7. Deprecierea instrumentelor financiare

- 1) Evaluarea pierderilor din depreciere rămâne aceeași, indiferent dacă instrumentul de datorie este evaluat la Cost amortizat sau la VJAERG.
 - Pentru activele financiare măsurate la Cost amortizat, pierderea din depreciere reduce valoarea contabilă brută.
 - Pentru activele financiare evaluate la VJAERG, pierderea din depreciere nu este dedusă din valoarea contabilă brută, deoarece activul financiar este evaluat de Bancă la valoarea justă.
- 2) Pentru activele financiare evaluate:
 - la Cost amortizat, pierderea din depreciere este recunoscută în profit sau pierdere, în timp ce
 - numai la VJAERG sunt recunoscute în alte elemente ale rezultatului global.
- 3) Următoarele instrumente financiare sunt incluse în domeniul de aplicare al cerințelor privind deprecierea conform SIRF 9 Instrumente financiare:
 - Instrumentele de datorie măsurate la cost amortizat, cum ar fi:
 - Plasări la bănci, CBN,
 - Titluri de creanță,
 - Creanțele comerciale,
 - Credite acordate,
 - Credite acordate părților afiliate,
 - Angajament de împrumut.
 - Instrumentele de datorie care sunt evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global (VJAERG)
 - Contracte de garanție financiară (cu excepția celor măsurate la VJPP)

- Creanțele de leasing
- Alte creanțe.

4.8. Prezentare generală a noului model de depreciere

1) La evaluarea pierderilor din depreciere pentru următoarele instrumente financiare

- Plasări la bănci, CBN,
- Titluri de creanță,
- Creanțele comerciale

Banca va aplica Coeficientul de pierdere (LGD), coeficientul numit Probabilitatea de default (PD), precum și coeficientul InterpolationWeight (greutatea interpolară care ia în calcul numărul de zile rămase până la maturitatea activului) stabilite conform prevederilor SIRF 9

2) La evaluarea pierderilor din depreciere pentru creditele acordate Banca va ține cont de prevederile SIRF 9 care stabilește un nou model de depreciere în trei etape, bazat pe existența unor creșteri semnificative a riscului de credit al unui activ financiar de la recunoașterea sa inițială.

Aceste trei etape determină valoarea pierderii din depreciere care urmează să fie recunoscută ca pierderi preconizate de credit (PPC) și venituri din dobânzi la fiecare dată de raportare:

- Etapa 1: Riscul de credit nu este semnificativ la/de la recunoașterea inițială a instrumentului – Banca recunoaște PPC pentru o perioadă 12 luni, iar veniturile din dobânzi se vor calcula la soldul contabil brut;
- Etapa 2: Riscul de credit a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială a instrumentului – banca va recunoaște PPC pe toată durata de viață, iar veniturile din dobânzi se vor calcula la soldul contabil brut;
- Etapa 3: Activele financiare sunt semnificativ depreciate – Banca va recunoaște PPC pe toată durata de viață, iar veniturile din dobânzi se vor calcula la soldul contabil net (valoarea contabilă minus pierderea din depreciere).
- Recunoașterea pierderilor din depreciere (și a veniturilor din dobânzi) este rezumată mai jos:

Etapa	1	2	3
Recunoașterea pierderilor din depreciere	Pierderi anticipate de credit pe o perioadă de 12 luni	Pierderi anticipate de credit pe toată durata vieții	
Recunoașterea veniturilor din dobânzi	Calcularea veniturilor din dobânzii la soldul contabil brut		Calcularea veniturilor din dobânzii la soldul contabil net

1) La fiecare dată de raportare, Banca trebuie să evalueze dacă riscul de credit pentru un instrument financiar a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială.

Atunci când efectuează această evaluare, Banca va utiliza schimbarea riscului unei nerespectări a obligațiilor apărută pe parcursul vieții preconizate a unui instrument financiar în loc de schimbarea în valoarea pierderilor preconizate din creditare.

2) Pentru a realiza această evaluare, Banca trebuie să compare riscul unei nerespectări a obligațiilor survenite pentru un instrument financiar existent la data raportării cu riscul unei nerespectări a obligațiilor unui instrument financiar existent la data recunoașterii inițiale și să ia în considerare informații rezonabile și justificabile, care sunt disponibile fără cost sau efort nejustificat, care sunt un indicator al creșterilor semnificative în riscul de credit de la recunoașterea inițială.

3) Mărimea deprecierei calculate la produsele creditare reprezintă produsul dintre Expunerea contractuală a clientului și Coeficientii LGD (riscul de pierdere) și PD (probabilitatea de default). Expunerea la riscul de credit pentru fiecare contract reprezintă principalul, dobânda, penalitatea, partea neutilizată a limitei obligațiunilor de acordare a creditelor și alte comisioane ajustate cu mărimea comisionului neamortizat.

4) În ceea ce privește deprecierea altor active financiare (alte creanțe spre primire), banca utilizează metoda simplificată prevăzută de SIRF 9. În această grupă de active sunt incluse cheltuielile anticipate ale băncii, creanțele ce rezultă din decontările cu alte persoane fizice și juridice, decontările cu

salariații băncii, overdraft-urile tehnice (neautorizate) formate la conturile curente ale clienților, creanțele nete ce rezultă din conturile tranzitorii interne aferent operațiunilor de clearing, creanțele cu clientela băncii (comisioane sporite spre primire pentru deservire pachet de operațiuni bancare, administrare cont curent, deservire card, deservire Probanking etc).

- 5) În conformitate cu “Standardul Grupului privind deprecierea altor active financiare” pentru calculul pierderii din depreciere a acestui tip de active financiare (alte creanțe spre primire) banca aplică coeficientul mediu PD (probability of default) atribuit entităților de tip SME situate între clasele de risc 1 și 4, precum și coeficientul mediu LGD (loss given default) atribuit expunerilor mici și medii.

4.9. Reclasificarea instrumentelor financiare

- 1) Banca reclasifică activele sale financiare atunci când își schimbă modelul de afaceri pentru gestionarea acestor active financiare. Ca rezultat, o schimbare în modelul de afaceri are loc atunci când Banca, fie începe, fie încetează să efectueze o activitate care are impact semnificativ asupra operațiunilor sale.
- 2) Modificările ulterioare în intențiile băncii față de anumite active financiare, sau dispariția temporară a unor piețe de tranzacționare sau transferul unor active financiare între componentele băncii, nu sunt considerate de către banca modificări în modelul de afaceri.
- 3) Reclasificarea este aplicată prospectiv de la data reclasificării, care este definită ca prima perioadă de raportare care urmează perioada când a avut loc schimbarea în modelul de afaceri, prin urmare profitul și pierderea recunoscută anterior nu sunt retratate.

4.10. Derecunoașterea activelor și datoriiilor financiare

- 1) Banca derecunoaște un activ financiar când expiră drepturile contractuale la fluxurile de mijloace bănești ale activului sau în momentul în care transferă drepturile pentru încasarea fluxurilor de mijloace bănești contractuale ale activului financiar, în cadrul unei tranzacții în care sunt transferate toate riscurile și drepturile asupra beneficiilor aferente activului financiar. Orice cotă în activele financiare transferate, creată sau reținută de Bancă, este recunoscută ca activ sau obligație separată.
- 2) Banca derecunoaște o datorie financiară atunci când obligațiile contractuale sunt exonerate, anulate sau expiră.
- 3) Banca încheie tranzacții în care transferă activele recunoscute în bilanțul contabil, dar păstrează atât toate riscurile, cât și drepturile asupra beneficiilor aferente activelor transferate, sau o parte din ele. În cazul în care sunt păstrate toate sau o parte semnificativă din riscurile și drepturile asupra beneficiilor, activele transferate nu sunt derecunoscute din bilanțul contabil.
- 4) Transferurile de active cu păstrarea tuturor sau a unei părți semnificative de riscuri și drepturi asupra beneficiilor, includ, de exemplu, tranzacțiile de răscumpărare. Valorile mobiliare vândute în cadrul aranjamentelor de vânzare - răscumpărare sunt derecunoscute în bilanțul contabil și creanțele corespunzătoare de la cumpărător pentru plată sunt recunoscute din data la care Banca transferă activele.
- 5) Banca utilizează metoda identificării specifice pentru a determina câștigul sau pierderea la derecunoaștere.

4.11. Instrumente financiare derivate

- 1) Instrumente financiare derivate, inclusiv contractele în valuta străină, contracte forward, swap-valutar, opțiuni și alte instrumente derivate sunt inițial recunoscute la cost, în cazul în care banca devine o parte a obligațiilor contractuale a instrumentului, ulterior se revaluează la valoarea justă.
- 2) Toate derivatele sunt contabilizate ca active, atunci când valorile juste sunt pozitive, și ca obligațiuni, când valorile juste sunt negative.
- 3) Valoarea justă a contractelor forward de valută străină este calculată prin referința la ratele de schimb forward existente pentru contractele cu scadențe similare.

- 4) Unele instrumente financiare derivate pot fi incorporate în alte instrumente financiare, precum contractele în valuta străină într-un contract de bază, care nu reprezintă un instrument financiar și sunt contabilizate ca instrumente financiare derivate separate în cazul în care caracteristicile și riscurile economice nu sunt strâns legate de cele ale contractului de bază și contractul de bază nu este evaluat la valoarea justă cu pierderi sau profit nerealizat.
- 5) Schimbările în valoarea justă a instrumentului financiar derivat sunt înregistrate la contul de profit și pierdere.

4.12. Depozite și Împrumuturi

- 1) Depozitele sunt datorii financiare pe termen, care trebuie să fie evaluate la cost amortizat. Luând în considerație faptul că depozitele la termen sunt purtătoare de dobândă, iar conturile curente au termen de viață scurt și maturitate nedeterminată, s-a apreciat evaluarea și prezentarea acestor datorii ca fiind acceptabile în scopurile SIRF. La acest compartiment nu sunt identificate alte implicări ale SIRF 9.
- 2) Împrumuturile sunt recunoscute inițial la valoarea lor justă minus cheltuielile aferente tranzacției suportate.

Ulterior, împrumuturile sunt prezentate la costul amortizat și orice diferență între valoarea netă a mijloacelor atrase și valoarea la scadență este recunoscută în situația rezultatului global pe perioada împrumutului, utilizând metoda ratei efective a dobânzii.

4.13. Evidența operațiunilor în valută străină

- 1) În activitatea sa, Banca formează atât active, cât și pasive în valută străină. În rapoartele financiare toate operațiunile efectuate în valută străină se reflectă în moneda națională la cursul oficial al leului moldovenesc față de valute, stabilit de BNM la data efectuării tranzacției.
- 2) Activele și datoriile monetare denominate în valută străină sunt zilnic reevaluate utilizând cursul oficial al leului moldovenesc față de valute stabilit de BNM. Diferențele de curs sunt recunoscute în contul de profit și pierderi.
- 3) Elementele nemonetare care sunt măsurate la costul istoric în valută străină sunt transformate utilizând ratele de schimb la datele tranzacțiilor inițiale.
- 4) Elementele nemonetare măsurate la valoarea justă în valută străină sunt transformate utilizând rata de schimb valabilă la data la care a fost determinată valoarea justă.

4.14. Active pe termen lung deținute pentru vânzare și investiții în imobilizări corporale

1. Active pe termen lung deținute pentru vânzare

- 1) Banca va recunoaște activele pe termen lung deținute pentru vânzare și investiții în imobilizări corporale (activele sale proprii și/sau activele obținute în schimbul rambursării creditelor neperformante) ca active disponibile pentru vânzare numai la respectarea următoarelor condiții:
- dacă valoarea sa contabilă va fi recuperată în principal printr-o tranzacție de vânzare, și nu prin utilizare continuă;
- 2) Activele care îndeplinesc condiția de a fi deținute pentru vânzare trebuie evaluate la valoarea cea mai mică dintre valoarea contabilă și valoarea justă minus costurile de vânzare
- 3) Activele deținute pentru vânzare nu se vor amortiza.

2. Investiții imobiliare

- 1) O *investiție imobiliară* este o proprietate imobiliară (un teren sau o clădire - sau o parte a unei clădiri - sau ambele) deținută mai degrabă pentru a obține venituri din chirii sau pentru creșterea valorii capitalului, sau ambele, decât pentru: a fi utilizată pentru producerea sau furnizarea de bunuri sau servicii sau în scopuri administrative sau a fi vândută pe parcursul desfășurării normale a activității.

- 2) Banca va recunoaște o investiție imobiliară ca activ dacă și numai dacă:
- există probabilitatea ca beneficiile economice viitoare asociate investiției imobiliare să revină Băncii și
 - costul investiției imobiliare poate fi evaluat în mod fiabil.
- 3) O investiție imobiliară este evaluată inițial la cost care include prețul său de procurare și orice cheltuieli direct atribuibile.
Banca utilizează modelul bazat pe cost, pentru evidența tuturor investițiilor sale imobiliare.
În cazul în care Banca dă în chirie o parte a imobilului, iar cealaltă parte este ocupată în continuare de Bancă, partea dată în chirie va fi reclasificată ca investiție imobiliară doar dacă aceasta va fi mai mare de 20% din suprafața totală a imobilului.
- 4) Banca nu recunoaște în valoarea contabilă a unei investiții imobiliare costurile întreținerii zilnice ale unei astfel de proprietăți imobiliare. Aceste costuri sunt recunoscute în profit sau pierdere pe măsură ce sunt suportate.
- 5) Evaluarea investițiilor imobiliare după recunoaștere se efectuează conform modelului bazat pe valoarea justă. Valoare justă a unei proprietăți imobiliare reflectă condițiile de piață la finalul perioadei de raportare.
Un câștig sau o pierdere generate de o modificare a valorii juste a investiției imobiliare se recunoaște în profitul sau în pierderea perioadei în care apare.
- 6) Investiția imobiliară se derecunoaște în momentul cedării sau atunci când investiția imobiliară este definitiv retrasă din folosință și nu se mai preconizează apariția de beneficii economice viitoare din cedarea ei.
- 7) La sfârșitul fiecărei perioade de raportare (lunar), banca estimează dacă există indici ai deprecierei investițiilor imobiliare. În cazul în care sunt identificați astfel de indici, banca estimează valoarea recuperabilă a investiției. O investiție este depreciată atunci când valoarea sa contabilă depășește valoarea sa recuperabilă.
Dacă și numai dacă valoarea recuperabilă a investiției imobiliare este mai mică decât valoarea sa contabilă, valoarea contabilă a ei trebuie redusă pentru a fi egală cu valoarea recuperabilă. O astfel de reducere reprezintă o pierdere din depreciere. O pierdere din depreciere trebuie recunoscută imediat în profit sau pierdere.
- 8) Investițiile imobiliare deținute în scopul dării în arendă se vor amortiza după metoda liniară conform normelor stabilite de bancă pentru imobilizările corporale deținute.
- 9) După recunoașterea unei pierderi din depreciere sau reluării unei pierderi din depreciere, a investițiilor imobiliare deținute în scopul dării în arendă, cheltuiala cu amortizarea aferentă aceluia activ trebuie ajustată ulterior pentru a aloca, pe o bază sistematică pe parcursul perioadei rămase din durata de viață utilă a activului, valoarea contabilă revizuită a activului minus valoarea sa reziduală (dacă există).

3. Imobilizări corporale

- 1) Contabilitatea imobilizărilor corporale deținute de Bancă se ține în conformitate cu prevederile SIC 16 Imobilizări corporale. Imobilizările corporale sunt înregistrate inițial la cost, care include prețul de cumpărare, taxele vamale, taxele nerecuperabile, precum și toate cheltuielile direct legate de punerea în funcție a activului. Ulterior imobilizările corporale sunt înregistrate la cost sau la valoarea reevaluată minus amortizarea (deprecierea) acumulată ulterior.
- 2) Dacă un element al imobilizărilor corporale este reevaluat, atunci întreaga clasă din care face parte acest element va fi reevaluată. Dacă valoarea contabilă a unui activ este majorată ca urmare a unei

reevaluări, această majorare va fi înregistrată direct la creditul conturilor de capitaluri proprii sub titlul de "diferențe din reevaluare".

- 3) Banca va folosi metoda liniară de amortizare care are drept rezultat o cheltuială constantă de-a lungul duratei de viață utilă dacă valoarea reziduală a activului nu se modifică.
- 4) Amortizarea imobilizărilor corporale începe când acestea sunt disponibile pentru utilizare, adică atunci când au fost puse în exploatare* și se amortizează pe toată durata de viață utilă estimată. Amortizarea unui activ încetează la prima dată dintre data când activul este clasificat drept deținut în vederea vânzării (sau inclus într-un grup destinat cedării care este clasificat drept deținut în vederea vânzării) în conformitate cu SIRF 5 și data la care activul este derecunoscut.
- 5) Amortizarea nu încetează atunci când activul nu este utilizat sau când este scos din funcțiune, cu excepția cazului în care acesta este complet amortizat.

* Amortizarea se va calcula începând cu ziua următoare zilei punerii în exploatare și ultima zi de viață va intra în calcul. După capitalizare amortizarea se va calcula din suma totală începând cu ziua următoare zilei capitalizării.

Mijloacele fixe	Durata de funcționare	Norma anuală a amortizării
Clădiri	30-40	3.33%
Tehnică de calcul și utilaj	3 - 5 ani	20-30%
Servere, Condiționare	4 - 5 ani	20-25%
Mobilă	5 ani	20%
Inventar de gospodărie	5 - 7 ani	14-20%
Mijloace de transport	5 ani	20%
Îmbunătățirea mijloacelor arendate	Termenul contractului de locațiune dar nu mai mult de 5 ani	20%

- 7) Cheltuielile legate de reparații curente și exploatarea, întreținerea imobilizărilor corporale se consideră ca cheltuieli operaționale ale perioadei de gestiune și se reflectă în contul de profit și pierderi pe măsura efectuării lor.
Cheltuielile legate de reparația capitală sunt capitalizate în urma căreia imobilizarea corporală este îmbunătățită la un stadiu mai ridicat decât cel estimat inițial.
 - 8) Când imobilizările corporale și alte active pe termen lung sunt scoase din uz, sumele majorării și micșorării valorii de bilanț sunt trecute respectiv la venituri și cheltuieli.
4. Reclasificarea din categoria imobilizărilor corporale în active imobilizate deținute pentru vânzare se va executa în cazul cind imobilizările corporale a căror valoare va fi recuperată în principal din vânzarea acestora și nu din utilizarea lor continuă (SIRF 5 *Active Imobilizate deținute în vederea vânzării și activități Întrerupte*).
- 1) Activele deținute pentru vânzare se evaluează în rapoartele financiare la valoarea cea mai mică dintre valoarea contabilă și valoarea justă minus costurile de vânzare.
 - 2) Atunci când valoarea justă minus costurile de vânzare este mai mică decât valoarea contabilă, suma deprecierei este recunoscută în situația rezultatului global pe perioadă.

5. Imobilizări necorporale

- 1) Contabilitatea Imobilizărilor necorporale deținute de Bancă se va ține conform prevederilor SIC 38 „Imobilizări necorporale”.
O imobilizare necorporală este un activ nemonetar identificabil fără substanță fizică.
O imobilizare necorporală este identificabilă dacă fie:
 - a) este separabil, adică poate fi separat sau desprins din entitate și vândut, transferat, cesionat printr-un contract de licență, închiriat sau schimbat, fie individual, fie împreună cu un alt contract, cu un

- activ identificabil sau cu o datorie identificabilă aferent(ă), indiferent dacă entitatea intenționează sau nu să facă acest lucru; fie
- b) decurge din drepturile contractuale sau de altă natură legală, indiferent dacă acele drepturi sunt transferabile sau separabile de entitate sau de alte drepturi și obligații.
- 2) Banca va recunoaște o imobilizare necorporală dacă, și numai dacă:
- a) este probabil ca beneficiile economice viitoare preconizate atribuibile imobilizării să revină entității; și
- b) costul imobilizării poate fi evaluat în mod fiabil.
- 3) Imobilizările necorporale sunt recunoscute inițial la cost care include prețul de cumpărare, taxele vamale, impozite din vânzare nereturnabile, precum și toate cheltuielile direct atribuite pregătirii activului pentru folosire.
Costurile pentru dezvoltarea sau menținerea elementelor de programe informatice sunt recunoscute ca cheltuieli în contul de profit și pierdere în momentul în care sunt efectuate.
- 4) După recunoașterea inițială imobilizările necorporale sunt evaluate la costul său minus orice amortizare acumulată și orice pierdere din depreciere acumulată.
Imobilizările necorporale sunt amortizate folosind metoda casării liniare pe parcursul celei mai veridice estimări a duratei de viață, care variază între 2 și 10 ani.
În cazul în care valoarea de bilanț a unui activ este mai mare decât valoarea recuperabilă estimată, activul este depreciat până la valoarea recuperabilă.

5. Deprecierea imobilizărilor corporale și necorporale

- 1) La fiecare dată de raportare Banca testează la depreciere imobilizările corporale și necorporale pentru a determina dacă există indicatori interni sau externi de depreciere. Dacă asemenea indicatori există, activele respective sunt examinate la depreciere.
- 2) Chiar dacă nu există nici un indiciu al deprecierei, Banca testează pentru depreciere imobilizările necorporale cu durata de viață utilă nedeterminată sau imobilizările necorporale care nu sunt încă disponibile pentru utilizare, prin compararea valorii contabile cu valoarea recuperabilă. Testul de depreciere se poate desfășura oricând pe parcursul perioadei anuale, cu condiția că testarea să se realizeze la aceeași dată în fiecare an. Imobilizările necorporale diferite pot fi testate pentru depreciere în momente diferite. Cu toate acestea, dacă o asemenea imobilizare necorporală a fost inițial recunoscută în timpul perioadei anuale curente, ea va fi testată pentru depreciere înainte de încheierea perioadei anuale curente.
Examinarea la depreciere constă în compararea valorii contabile a unui activ sau a unei unități generatoare de numerar cu valoarea recuperabilă.
- 3) Valoarea recuperabilă reprezintă valoarea cea mai mare dintre valoarea justă diminuată cu costul de realizare și valoarea de utilizare.
- 4) La estimarea valorii de utilizare, fluxurile de numerar preconizate viitoare sunt actualizate la valoarea curentă în baza ratei de actualizare aplicată până la impozitare, ce reflectă estimările curente de piață a valorii în timp a banilor și riscurile aferente activului.
- 5) Pentru activele ce nu generează fluxuri independente de numerar, valoarea recuperabilă este determinată pentru unitatea generatoare de numerar căreia îi aparține activul.
- 6) O pierdere din depreciere este recunoscută atunci când valoarea contabilă a unui activ sau unități generatoare de numerar depășește valoarea recuperabilă. Pierderile din depreciere sunt recunoscute în contul de profit sau pierderi.

- 7) O pierdere din depreciere este reluată doar în măsura în care valoarea contabilă a activului nu depășește valoarea recuperabilă, ce ar fi fost stabilită, minus amortizarea, în cazul în care nu ar fi fost recunoscută nici o pierdere din depreciere.

6. Evidență stocurilor de mărfuri și materiale

- Stocurile de mărfuri și materiale pentru bancă sunt activele:
 - a) deținute pentru a fi vândute pe parcursul desfășurării normale a activității;
 - b) sub formă de materii prime, materiale și consumabile ce urmează a fi folosite în procesul de producție sau pentru prestarea de servicii.
- Stocurile de mărfuri și materiale trebuie evaluate la valoarea cea mai mică dintre cost și valoarea realizabilă netă.
- Costul stocurilor trebuie să cuprindă toate costurile de achiziție, costurile de conversie, precum și alte costuri suportate pentru a aduce stocurile în starea și în locul în care se găsesc în prezent.
- Costurile de cumpărare a stocurilor cuprind prețul de cumpărare, taxele vamale de import și alte taxe, cu excepția acelor pe care entitatea le poate recupera ulterior de la autoritățile fiscale, costurile de transport, manipulare și alte costuri care pot fi atribuite direct achiziției. Reducerile comerciale, rabaturile și alte elemente similare sunt deduse pentru a determina costurile de achiziție.
- Banca reflectă în evidența contabilă rezervele de mărfuri și materiale potrivit costului mediu ponderat cu raportarea la cheltuielile Băncii pe măsura consumării.

7. Evidență activelor preluate în posesie în schimbul rambursării creditelor

- 1) Activele preluate în posesie/achiziționate în schimbul rambursării creditelor includ gajul aferent creditelor neperformante.
Ele sunt inițial recunoscute la valoarea cea mai mică dintre valoarea justă și mărimea restanțelor la credit și ulterior sunt evaluate la valoarea cea mai mică dintre valoarea contabilă și valoarea justă minus costurile de vânzare.
- 2) Banca utilizează o tehnică de evaluare bazată pe fluxurile viitoare bănești discountate din motiv că nu există date comparabile pentru asemenea tip de active.
- 3) Activul preluat în posesie nu este amortizat. Banca continuă să compare valoarea contabilă a activului cu valoarea sa justă minus costurile generate de vânzare.
- 4) Banca trebuie să recunoască o pierdere (un câștig) din depreciere pentru orice reducere (creștere) ulterioară a valorii contabile a imobilizărilor corporale transmise în schimbul rambursării creditelor în conformitate cu SIRF 5 *Active imobilizate deținute în vederea vânzării și activități întrerupte*.
- 5) Dacă valoarea justă a activului descrește, cel din urmă trebuie reflectat cu o pierdere corespunzătoare, recunoscută în contul de profit și pierdere.
- 6) Însă, dacă valoarea justă a activului sporește, cel din urmă nu trebuie reflectat în detalii (cu un câștig respectiv), cu excepția și pe măsură dacă valoarea justă sporită compensează descreșterea precedentă.
- 7) Activele preluate în posesie sunt înregistrate separat de alte investiții în active materiale pe termen lung.

8. Creanțe - alți debitori

- 1) La această categorie sunt înregistrate sume semnificative ce prezintă costurile aferente procedurilor juridice (taxele de stat). Pentru astfel de creanță, SIRF 9 impune determinarea valorilor recuperabile și recunoașterea pierderilor din deprecierea activelor. Valoarea recuperabilă se calculează prin actualizarea fluxurilor viitoare de numerar aferente activului.
- 2) Fluxurile viitoare de numerar se prognozează în baza modelului istoric de colectare, înregistrat în anii precedenți și actualizat utilizându-se rata medie a dobânzii la portofoliul de credite acordate de bancă în MDL. Ajustările rezultatelor perioadei de raportare se efectuează prin contul de profit și pierderi.

9. Contracte de Leasing

1) Contractele de Leasing sunt reflectate în evidența contabilă în conformitate cu IFRS 16.

Contractul de leasing

La inițierea unui contract, Banca evaluează dacă contractul este sau conține un leasing.

Contractul este sau conține un leasing dacă contractual:

- acordă dreptul de a controla utilizarea unui activ identificat,
- pentru o perioadă de timp,
- în schimbul unei contravalori.

Pentru a determina dacă contractul acordă dreptul de a controla utilizarea unui activ identificat, Banca evaluează dacă:

- Contractul implică utilizarea unui activ identificat – acesta poate să fie specificat explicit sau implicit, trebuie să fie fizic distinct sau să reprezinte în esență majoritatea capacității activului fizic distinct;
- Banca are dreptul de a obține în esență toate beneficiile economice de la utilizarea activului pe parcursul perioadei de utilizare; și
- Banca are dreptul de a dispune cu privire la utilizarea activului. Banca dispune de acest drept când are drepturi de decizie relevante privind modificarea modului și scopului în care este utilizat activul pe parcursul perioadei de utilizare. În circumstanțe, rare când decizia privind modul și scopul utilizării activului este predeterminată, Banca are dreptul de a dispune privind utilizarea activului dacă:
 - Banca are dreptul de a exploata activul; sau
 - Banca a proiectat activul într-o manieră care predetermină modul și scopul în care va fi folosit activul pe parcursul perioadei de utilizare.

Această politică este aplicată contractelor semnate sau modificate la sau după 1 ianuarie 2019.

2) La inițierea sau reevaluarea unui contract care conține o componentă de leasing, Banca alocă contravaloarea din contract fiecărei componente de leasing pe baza valorii relative a prețurilor individuale.

Locatar

Politica aplicabilă de la 1 ianuarie 2019

3) Banca recunoaște dreptul de utilizare a unui activ și o datorie de leasing la data începerii derulării.

Dreptul de utilizare este inițial evaluat la cost care include suma inițială a datoriei de leasing ajustată cu orice plată de leasing efectuată la sau înaintea datei de începere a derulării, plus orice cost inițial direct suportat și o estimare a costului de demontare și de dezmembrare a activului suport și pentru restaurarea locului în care este situat acesta, minus orice stimulente de leasing primite.

- 3) Dreptul de utilizare a activului este ulterior amortizat utilizând metoda lineară de la data începerii derulării până la cea mai devreme dată dintre sfârșitul duratei de viață a dreptului de utilizare sau sfârșitul termenului de leasing.
- 4) Estimarea duratelor de viață utilă a drepturilor de utilizare a activelor este determinată în același mod ca cele pentru proprietăți și echipamente.
- 6) În plus, dreptul de utilizare a activului este periodic redus cu pierderile din depreciere, dacă există, și ajustat cu anumite reevaluări ale datoriei ce decurg din contractele de leasing.
- 7) Datoria care decurge din contractul de leasing este inițial evaluată la valoarea plăților de leasing care nu sunt achitate la data începerii derulării, actualizată utilizând rata dobânzii implicită în contractul de leasing sau, dacă acea rată nu poate fi determinată imediat, Banca utilizează rata marginală de împrumut.
- 8) La data începerii derulării, plățile de leasing incluse în evaluarea datoriei care decurge din contractul de leasing cuprind următoarele:
 - plăți fixe, inclusiv plăți fixe în fond;

- plăți variabile de leasing care depind de un indice sau de o rată, evaluate inițial pe baza indicelui sau a ratei de la data începerii derulării;
- sumele preconizate datorate de către locatar în baza unor garanții aferente valorii reziduale;
- prețul de exercitare al unei opțiuni de cumpărare dacă locatarul are certitudinea rezonabilă că va exercita opțiunea; și
- plăți ale penalităților de reziliere a contractului de leasing, dacă durata contractului de leasing reflectă exercitarea de către locatar a unei opțiuni de reziliere a contractului de leasing.

9) Datoria care decurge din contractul de leasing este evaluată la cost amortizat utilizând metoda ratei dobânzii efective. Datoria este reevaluată atunci când există o schimbare în plățile de leasing viitoare ce decurg dintr-o schimbare de indice sau de rată, când există o reestimare a sumelor care se preconizează că vor fi datorate în conformitate cu garanția aferentă valorii reziduale sau când Banca își schimbă evaluarea privind exercitarea unei opțiuni de cumpărare, extensie sau de reziliere.

Când datoria ce decurge din contractele de leasing este reevaluată în așa mod, o ajustare corespunzătoare este făcută pentru valoarea dreptului de utilizare a activului sau este înregistrată în contul de profit sau pierdere dacă valoarea de bilanț a dreptului de utilizare a fost redusă la zero.

10) Banca prezintă drepturile de utilizare a activelor care nu întrunesc definiția de investiții imobiliare în "Imobilizări corporale" și datoria ce decurge din contractele de leasing în "Alte datorii financiare" în FIN 01.00 Bilanț [Situția Poziției Financiare].

11) Contracte de leasing pe termen scurt și contracte de leasing pentru care activul-suport are o valoare mică

Banca a ales să nu recunoască dreptul de utilizare a activului și datoria ce decurge din contractele de leasing pentru contractele de leasing pe termen scurt, 12 luni și mai puțin, aferente echipamentelor și pentru contractele de leasing pentru care activul-suport are o valoare mică. Banca recunoaște plățile de leasing asociate cu aceste contracte de leasing ca o cheltuială pe bază lineară pe durata perioadei de leasing.

12) Locator.

Politica aplicabilă de la 1 ianuarie 2019. Când Banca acționează în calitate de locator, aceasta determină la inițierea contractului de leasing dacă leasingul este financiar sau operațional.

Pentru a clasifica fiecare contract de leasing, Banca face o evaluare de ansamblu dacă transferă în esență toate riscurile și recompensele aferente dreptului de proprietate asupra unui activ-suport. În astfel de cazuri contractul este clasificat ca leasing financiar; în caz contrar, acesta este considerat leasing operațional. Ca parte a acestei evaluări, Banca consideră anumiți indicatori cum ar fi evaluarea dacă leasing-ul este pentru majoritatea vieții economice a activului.

13) Banca recunoaște plățile de leasing primite în cadrul contractelor de leasing operațional pe bază lineară pe durata contractului ca parte componentă a "Altora venituri din exploatare".

10. Contracte de garanții financiare

- 1) Contractele de garanție financiară semnate de Bancă sunt contracte care prevăd ca Banca, ca emitent, să efectueze plăți specificate pentru a rambursa deținătorului o pierdere pe care el o suportă, deoarece un debitor specificat nu efectuează plățile la scadență în conformitate cu termenii unui instrument de datorie. Astfel de garanții financiare sunt date băncilor, instituțiilor financiare și altor organisme în numele clienților pentru a asigura creditele, descoperirile de cont și alte facilități bancare.
- 2) Garanțiile financiare eliberate de Bancă sunt inițial recunoscute în situațiile financiare la valoarea justă la data la care garanția a fost oferită. Ulterior recunoașterii inițiale, datoriile Băncii sub astfel de garanții sunt evaluate la cea mai mare dintre evaluarea inițială, minus amortizarea calculată pentru a recunoaște în contul de profit și pierdere veniturile din comisioane încasate pe o bază liniară pe durata de viață a garanției și cea mai bună estimare a cheltuielilor necesare pentru decontarea oricărei obligații financiare care rezultă la data bilanțului. Aceste estimări sunt determinate pe baza experienței

de tranzacții similare și istoriei pierderilor din trecut, completată de hotărârea Comitetului de Conducere.

Orice creștere în datorii cu privire la garanții se duce la profit și pierdere în "alte cheltuieli".

11. Datorii subordonate

Datoria subordonată constă din datoriile către acționari, care, în caz de faliment sau de lichidare nu sunt rambursate până când pretențiile tuturor creditorilor nesubordonați nu au fost satisfăcute. Nu există nici o obligație de a rambursa mai devreme.

După recunoașterea inițială la valoarea justă, datoria subordonată este recunoscută la cost amortizat. Taxele și comisioanele sunt contabilizate în profit și pierdere în "venitul net din dobânzi".

12. Recunoașterea veniturilor și cheltuielilor

1) Elementele de venituri și cheltuieli recunoscute în anul gestionar sunt incluse în determinarea profitului net sau a pierderii nete a perioadei care conține următoarele elemente:

- profitul sau pierderea din activitățile curente
- elementele extraordinare.

Venituri și cheltuieli aferente dobânzii

2) Veniturile și cheltuielile din dobânzi sunt recunoscute în contul de profit și pierdere pentru toate instrumentele purtătoare de dobândă, inclusiv pentru creditele clasificate ca non-performante, pe baza principiului de specializare a exercițiului folosind metoda dobânzii efective.

3) Pentru liniile de credit și overdrafturi și alte credite similare comisionul încasat la aprobarea produsului se amortizează treptat la venituri utilizând metoda lineară.

Veniturile și cheltuielile din taxe și comisioane

4) Veniturile și cheltuielile din taxe și comisioane sunt recunoscute pe bază de angajamente în perioada când serviciul a fost furnizat. Veniturile calculate din comisioane sunt anulate conform prevederilor stipulate pentru fiecare tip de comision în parte în actele normative interne.

13. Impozit pe profit

Impozitul pe profit curent

1) Impozitul pe profit care este achitat pentru profit este calculat în baza legislației Republicii Moldova cu privire la impozite aplicate și este recunoscut la cheltuieli în perioada în care este înregistrat profitul.

Impozitul pe profit amânat

2) Amânarea impozitului pe profit este posibilă în măsură deplină, folosind metoda datoriei, pentru diferențele temporare apărute între bazele fiscale ale activelor și pasivelor și sumele lor contabile din raportul financiar întocmit în conformitate cu SIFR.

3) Activele și pasivele privind impozitul amânat sunt determinate folosind ratele de impozitare (și legile), care au intrat în vigoare până la data bilanțului și sunt estimate a fi aplicate în momentul realizării activului de impozit pe profit amânat sau achitării datoriei legate de impozitul pe profit amânat.

4) Diferențele temporare principale sunt cauzate de deprecierea proprietății și echipamentului și pierderile fiscale raportate. Totuși, impozitul pe profit amânat nu este raportat dacă acesta decurge din recunoașterea inițială a unui activ sau pasiv dintr-o altă tranzacție, decât combinația de afaceri, care la momentul efectuării tranzacției nu afectează nici profitul (înainte de impozitare) pentru perioada respectivă conform SIFR, nici profitul impozabil sau pierderile.

5) Efectele fiscale ale pierderilor cu impozitul pe profit disponibile pentru raportare sunt recunoscute ca activ privind impozitul amânat dacă este posibil că profiturile impozabile viitoare vor fi disponibile pentru a acoperi aceste pierderi.

6) Impozitul amânat asociat cu reevaluarea valorii juste a investițiilor disponibile pentru vânzare, care sunt înregistrate direct ca capital propriu, este de asemenea creditat sau înregistrat direct la capitalul propriu și ulterior recunoscut în contul de profit și pierderi împreună cu veniturile sau pierderile amânate.

14. Datorii și active contingente

- 1) Datoriile și activele contingente nu sunt recunoscute în situațiile financiare.
- 2) Datoriile contingente, care în majoritate constau din anumite garanții și angajamente de credit emise clienților, sunt obligațiile posibile care decurg din evenimentele din trecut. Deoarece incidența sau lipsa acestor evenimente depinde de anumite evenimente din viitor care nu se află complet sub controlul Băncii, ele nu sunt recunoscute în rapoartele financiare, dar sunt înregistrate în afara bilanțului, cu excepția cazului când probabilitatea lichidării este mică.

15. Costuri ale pensiilor și beneficii ale angajaților

- 1) Banca, în desfășurarea normală a activităților, execută plăți către fondul bugetului asigurărilor sociale de stat și fondul asigurării obligatorii de asistență medicală în numele angajaților săi. Toți angajații Băncii fac parte din sistemul de pensii de stat.
- 2) Contribuțiile de asigurare socială de stat, suportate de Bancă pe cont propriu, se reflectă la cheltuieli la momentul calculării salariului. Primele de asigurare obligatorie de asistență medicală, reținute din salariul angajaților, se reflectă în decontări cu bugetul la momentul plății salariului.

16. Dividende

Dividendele spre plată se înregistrează după ce sunt aprobate la Adunarea Generală anuală a Acționarilor Băncii și respectarea prevederilor actelor legislative și actele normative interne ale Băncii.

17. Capitalul propriu

- 1) Capitalul propriu al Băncii include:

Acțiunile ordinare plasate ce reprezintă valoarea aporturilor primite de la acționari în contul achitării acțiunilor și este egal cu suma valorii nominale a acțiunilor plasate.

Acțiunile ordinare de tezaur care sunt răscumpărate de la acționari. Acțiunile de tezaur micșorează numărul acțiunilor ordinare plasate și nu dau dreptul la primirea dividendelor.

Capitalul suplimentar care s-a format în rezultatul vânzării acțiunilor Băncii și prezintă diferența între prețul de vânzare și valoarea nominală a acțiunilor.

Capitalul de rezervă care este format din contul defalcărilor din beneficiu după impozitare în mărimea stabilită de Adunarea Generală a Acționarilor și se utilizează pentru acoperirea pierderilor.

Profitul nerepartizat care se utilizează la stingerea pierderilor perioadei curente, plata dividendelor, formarea capitalului de rezervă.

18. Părți afiliate

- 1) Părțile sunt considerate afiliate dacă una din ele are capacitatea de a o controla sau de a o influența semnificativ pe cealaltă în luarea deciziilor financiare și operaționale.
- 2) Tranzacțiile între părți afiliate reprezintă un transfer de resurse sau obligații între părți afiliate indiferent dacă implică un preț sau nu.

19. Evenimentele ulterioare datei bilanțului

- 1) Evenimentele ulterioare datei bilanțului sunt reflectate în situațiile financiare în caz că furnizează informații suplimentare despre situația Băncii la data bilanțului (evenimente ce necesită ajustări), sau indică faptul că ipoteza continuității exploatarei nu este adecvată.
- 2) Evenimentele ulterioare ce nu necesită ajustări sunt prezentate în note, în cazul în care sunt semnificative.